

Scutiri de taxe pentru persoanele cu dizabilități locomotorii severe

Guvernul Republicii Moldova a aprobat scutirea la importul autoturismelor pentru persoanele cu dizabilități locomotorii severe în schimbul compensațiilor pentru călătoriile în transportul public.

Astfel, potrivit Serviciului de presă al Guvernului, scutirea va fi valabilă doar la importul mijloacelor de transport cu termenul de exploatare de până la șapte ani și cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 1500 cm³. Aceeași sursă mai arată că scutirea de la plata accidentului pentru importul unui mijloc de transport cu capacitatea cilindrică medie de 1250 cm³ a persoanelor cu dizabilități locomotorii severe ar echivala cu neplata de către această persoană a compensațiilor pentru călătoriile în transportul în comun urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor), ajungând timp de șapte ani până la 11 mi de lei.

LINIA VERDE NEDISCRIMINARE

În mai-iunie 2014, la Linia Nediscriminare a Coaliției Nediscriminare
(0.8003.8003 – apel gratuit)

au fost înregistrate **120** de apeluri, cetățenii invocând încălcarea mai multor drepturi prevăzute de Constituția Republicii Moldova:

16	Dreptul accesului la justiție
6	Dreptul la egalitate
29	Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia
10	Dreptul la asistență și protecție socială
12	Dreptul la apărare
1	Dreptul la libera circulație
31	Dreptul la informație
7	Dreptul la muncă și protecția muncii
1	Dreptul la ocrotirea sănătății
1	Ocrotirea mamei, copiilor și tinerilor
2	Dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică
2	Protecția persoanelor cu dizabilități
1	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică
1	Dreptul la cetățenia Republicii Moldova

Majoritatea posturilor de televiziune discriminează persoanele cu deficiențe de auz

Consiliul Coordonator al Audiovizualului (CCA) a sancționat cu avertizare publică 11 posturi de televiziune din țară care nu interpretează în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un buletin de știri în timpul orelor de emisie. Experții în drepturile omului cred că aceste posturi TV încalcă dreptul la informare al persoanelor cu deficiențe de auz, iar această situație poate fi calificată drept discriminatorie.

Toate posturile de televiziune aflate sub jurisdicția Republicii Moldova trebuie să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un buletin de știri din timpul zilnic de emisie și emisiunile de importanță majoră în întregime ori rezumatele acestora. Această obligație este prevăzută în Decizia CCA „Cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz la emisiunile TV”, adoptată la 26 februarie 2008 pentru a garanta accesul la emisiunile de actualități persoanelor cu dizabilități, în special celor hi-

poacuze. Însă această decizie nu este respectată de majoritatea posturilor de televiziune de la noi. Constatarea a fost făcută de CCA, după monitorizarea, în perioada 10-16 iunie curent, a 12 posturi TV („Moldova 1”, „Prime”, „Canal 3”, „2 Plus”, „N 4”, „Publika TV”, „TV 7”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „PRO TV Chișinău”, „Accent TV” și „Euro TV”). Monitorizarea televiziunilor a început după ce Asociația Obștească „Coaliția Nediscriminare” a reclamat că mai multe persoane cu deficiențe de auz și vorbire se plâng că le este îngreunat accesul la informația difuzată pe posturile de televiziune.

11 din cele 12 posturi TV monitorizate au fost sancționate

După o monitorizare de șapte zile, CCA a constatat că, într-adevăr, majoritatea posturilor TV nu respectă reglementarea de interpretare în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron a cel puțin unui buletin de știri pe zi. Astfel, membrii CCA au constatat că nici o emisiune informativă nu este interpretată în limbaj mimico-gestual sau titrată sincron, iar titrele

Din Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, articolul 8, punctul (4): „Persoanele cu dizabilități se bucură de toate drepturile civile, politice, sociale, economice și culturale, precum și de libertățile fundamentale consfințite prin Constituția Republicii Moldova, prin Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (ratificată prin Legea nr. 166 din 9 iulie 2010), prin prezenta lege și alte acte normative”

mobile, pe care unele posturi le prezintă, deseori conțin informații care nu coincid cu cele citite de prezentator. Mariana Onceanu-Hadârcă, membră CCA, a declarat că doar postul de televiziune „PRO TV Chișinău” zilnic titrează sincron o ediție de știri, iar postul public de televiziune „Moldova 1” nu a făcut acest lucru în perioada monitorizată. „Sunt posturi care titrează rezumatul știrilor însă, din păcate, nu o fac sincron, iată de ce 11 din cele 12 posturi TV monitorizate au fost sancționate cu avertizare publică”, a specificat Mariana Onceanu-Hadârcă. Prin Decizia nr. 100 din 10 iulie 2014, posturile TV „Moldova 1”, „Prime”, „Canal 3”, „2 Plus”, „N 4”, „Publika TV”, „TV 7”, „Jurnal TV”, „TVC

21”, „Accent TV” și „Euro TV” au fost avertizate public și obligate să prezinte rapoarte despre măsurile întreprinse în vederea lichidării încălcărilor atestate.

Televiziunea publică se plânge că nu are echipament

Tatiana Vlas, șefa Departamentului programe și planificare TV a postului public de televiziune „Moldova 1” afirmă că, în perioada când CCA a efectuat monitorizarea, interpreta care asigură traducerea unui buletin de știri în limbajul mimico-gestual se afla în concediu, iar televiziunea publică nu este echipată tehnic să titreze sincron buletinele de știri. „Acum suntem în căutare de soluții pentru rezolvarea problemei,

ori va fi rechemată doamna interpret din concediu, ori vom găsi altă persoană care va asigura traducerea unui buletin de știri în limbajul mimico-gestual”, a menționat Tatiana Vlas.

Lipsa accesului la serviciile media audiovizuale – un act discriminatoriu

Dumitru Rusu, jurist în cadrul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, susține că CCA trebuie să monitorizeze dacă posturile de televiziune sancționate se vor conforma acestei decizii și vor remedia problema, deoarece în lipsa unei ameliorări a situației, persoanele cu deficiențe de auz vor fi în continuare discriminate. „Limitarea accesului la informație pentru persoanele cu deficiențe de auz poate fi calificată ca o situație discriminatorie, iar statul, prin instituțiile sale, trebuie să aibă grijă ca drepturile acestora să fie respectate, așa cum prevede Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități”, spune Dumitru Rusu.

Concediul paternal va promova egalitatea de gen

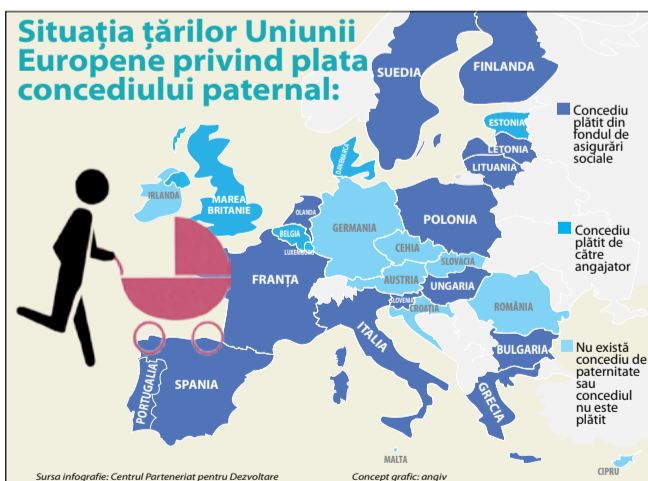
În iulie curent, Parlamentul Republicii Moldova a votat în prima lectură un proiect de lege care modifică Codul Muncii, iar tații vor avea dreptul la concediul paternal plătit din contul angajatorului timp de două săptămâni, care va putea fi luat în primele 56 de zile de la nașterea copilului. Experții sunt de părere că acest concediu ar trebui plătit de către stat, în totalitate sau parțial, deoarece mulți angajatori nu vor respecta aceste prevederi.

În Proiectul de lege nr. 180 din 15 mai 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative se menționează că, tatăl copilului nou-născut beneficiază de dreptul la un concediu

paternal de 14 zile calendaristice, iar pe perioada concediului dat salariatul beneficiază, de asemenea, de o indemnizație paternală care nu poate fi mai mică decât valoarea salariului mediu lunar pentru perioada respectivă, care este achitată din fondul de salariu al unității”. Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, a declarat că, prin acest concediu, tații vor avea posibilitatea legală de a petrece două săptămâni alături de copil, în primele două luni de la nașterea acestuia, fiind promovată egalitatea genurilor.

Refuzul angajatorului de a plăti concediul paternal va fi considerat caz de discriminare

Expertul în probleme de gen, Alexei Buzu, directorul executiv al Centrului „Partene-

riat pentru Dezvoltare”, apreciază inițiativa Ministerului Muncii, însă susține că acest concediu ar trebui achitat integral sau măcar parțial de către stat. „Dacă angajatorul va fi obligat să-i plătească salariului concediul paternal, acesta va suporta un cost fără așa-

numitele „beneficii financiare vizibile”, deci, va fi motivat să refuze acordarea concediului paternal sau să-l preseze pe tatăl copilului să nu beneficieze de acest drept. În multe țări din Europa, concediul paternal este plătit în totalitate de către stat, iar acest pas este unul impor-

tant în asigurarea egalității de gen”, a precizat Alexei Buzu.

În proiectul de lege este specificat că situațiile în care angajatorii crează consecințe negative pentru angajații care iau concediul paternal vor fi considerate cazuri de discriminare și vor fi sancționate conform legii. Astfel că, potrivit art. 54² al Codului Contravențional, încălcarea egalității în domeniul muncii de către o persoană cu funcție de răspundere, se sancționează cu amendă cuprinsă între patru mii și șapte mii de lei, iar amenda aplicată unei persoane juridice poate varia de la șapte mii la nouă mii de lei.

Prevederea prin care tații copiilor vor putea beneficia de concediul paternal va intra în vigoare după ce proiectul de lege va fi adoptat de legislativ în lectură finală.